
ANALIZA STRUKTURE ČLANSTVA I TEMELJNA OBILJEŽJA POKRETA "FRANJEVAČKA MLADEŽ" – JEDAN PRIMJER POSTMODERNOGA CRKVENOG POKRETA

Krešimir PERAČKOVIĆ, Vine MIHALJEVIĆ
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

UDK: 267(497.5)
316.346:267>(497.5)

Izvorni znanstveni rad

Primljeno: 11. 6. 2004.

U okviru istraživanja o novim laičkim crkvenim pokretima u Hrvatskoj, provedenog u lipnju i srpnju 2001. u Institutu društvenih znanosti "Ivo Pilar", kao jedna od promatranih skupina sudjelovala je i Franjevačka mladež (Frama). Cilj je ovoga rada istražiti sociodemografsku strukturu članova, njihovu motivaciju za pridruživanje, formaciju i vjerničku praksu te dosadašnje iskustvo i "plodove" koji članovi prepoznaju u svakodnevnom životu. Prikazuju se i temeljna obilježja ovoga pokreta te njegov povijesni kontinuitet i povezanost s franjevačkom karizmom (Fonti Franscescane, 1993.; K. Esser, 1983.; A. Rotzetter, Th., Matura, 1984.). U kontekstu dobivenih rezultata istraživanja razmatrala se i mogućnost primjene koncepta stilova života kao jedne postmoderne teorije koja uključuje i potrebu za zajedništvom i duhovnim vrijednostima kod mladih. Ukratko, rezultati pokazuju da je Frama vjernička zajednica mladih laika u okviru Katoličke crkve vezana uz franjevački red u kojoj su mjesto našli pripadnici obaju spolova podjednako, u dobi od 14 do 30 godina. Osim redovita sudjelovanja u liturgijskim zbivanjima, sastaju se jednom na tjedan želeći učvrstiti vjeru u zajedništvu s prijateljima te aktivnim crkvenim i društvenim angažmanom pomoći ljudima u raznim potrebama.

Krešimir Peračković, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar,
Marulićev trg 19/1, p. p. 277, 10000 Zagreb, Hrvatska.
E-mail: Kresimir.Perackovic@pilar.hr

UVOD

Tko su mladi s kraja 20. stoljeća koji su u jednostavnom svećaćkom liku iz 13. stoljeća pronašli svoj životni uzor? Je li taj interes za srednjovjekovnu baštinu samo jedan od pokazatelja retradicionalizacije kao sociokulturnoga trenda 80-ih i 90-ih godina, protumodernizacije kao procesa karakterističnog za tranzicijske zemlje ili je sv. Franjo Asiški možda idealan postmoderni svetac čija je karizma bliska, s jedne strane, ateistima, pa čak i anarhistima, antiglobalizacijskim i ekološkim pokretima, a istodobno postaje uzor pripadnicima laičkih crkvenih pokreta nastalim nakon Drugoga vatikanskog sabora? I, na kraju, što je masu mladih, većinom gradskoga podrijetla i visokog obrazovanja u razdoblju sekularizacije, totalitarnoga hedonizma i konzumerizma kao dominantnih vrijednosnih orijentacija zapadnih sekulariziranih društava, potaknulo da se svojom slobodnom voljom, bez pritiska obiteljske tradicije ili crkvenih institucija opredijele za vrijednosti bliske redovničkom načinu života, za koje se smatralo da su definitivno nestale? Pitanja su to na koje ovaj rad ne može jednoznačno odgovoriti, jer je tema interdisciplinarna i zadire u široko područje, ali barem može upozoriti na činjenicu da je interes za duhovne sadržaje kod mladih postao važan ne samo u teološkim raspravama nego i vrlo relevantan predmet socioloških istraživanja kao pokazatelj pluralizma društvenih vrijednosti u postmoderno doba. Iako se pojam postmoderne duhovnosti redovito pripisuje tzv. alternativnoj duhovnosti, nasuprot kojoj su tradicionalne konfesije i crkve kao institucije,¹ očito je (premda je o tome stručna, ali i šira, javnost nedovoljno obaviještena) da i u okviru Katoličke crkve kao nositeljice institucionalizirane tradicije postoji jedna (nova) dimenzija koja može na prvi pogled zbuniti neinformiranoga promatrača, jer se prema teoriji modernizacije sve što je vezano uz crkvu svrstava pod nazivnike tradicionalnog, predmodernog, seoskog, primitivnog i nerazvijenog. Upravo u ovoj proturječnosti između percepcije Katoličke crkve kao nositeljice tradicionalizma te interesa visokoobrazovanih mladih iz urbanih sredina da u njezinu okrilju pronađu glavne sadržaje svoga sociokulturnog identiteta vidimo zanimljiv istraživački izazov. A Franjevačka mladež (Frama), kao pokret koji ima istodobno sva obilježja postkoncilskoga crkvenog pokreta, ali i neka obilježja redovničkih pravila prilagođenih mladim vjernicima laicima, predstavlja upravo taj fenomen: postmoderni i urbani pokret, koji se, međutim, ne odvaja od Crkve, nego ostaje potpuno u njezinu okviru.²

ELEMENTI TEORIJSKOG OKVIRA

U pronalaženju primjerenoga teorijskog pristupa kojim bi se mogao objasniti fenomen nastanka i djelovanja Frame valja poći od tri ključna elementa koji sadržavaju temeljne odrednice toga pokreta, a to su: vjernička – zajednica – mladih. Da-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

kle riječ je ponajprije o pojmu vjerske zajednice, odnosno – kako je naziva F. Tönnies³ – zajednice duha, ali koja okuplja isključivo pripadnike mlađe generacije. Glavno socio-demografsko obilježje Franjevačke mladeži jest upravo dobna struktura članova: podjednako su zastupljeni i adolescenti i mladi iz studentske populacije, odnosno dobnih razreda između 14. i 30. godine. Stoga je adolescencija,⁴ odnosno mlađa zrela⁵ dob, drugi element za promišljanje teorijskog okvira koji određuje njihov psihološki, ali i socijalni te profesionalni status. A njihova specifičnost u odnosu na slične crkvene pokrete i zajednice jest u tome što je glavni sadržaj njihovih aktivnosti i djelovanja artikuliran kroz tzv. franjevačku duhovnost, što je treća točka u teorijskom pristupu.

Problem potrebe i težnje za duhovnim i religijskim sadržajima kod mladih sve više postaje predmet interesa istraživača, tako da upravo religioznost mladih postaje važnim indikatorom društvenih i religijskih promjena na kraju 20. st. (Zrinščak, 2001.). Ne ulazeći u teorijske rasprave je li riječ o re-tradicionalizaciji i desekularizaciji u urbanom okružju,⁶ i ovaj pokazatelj zacijelo ide u prilog nekim tezama postmodernističke filozofije, prema kojima je ponovni "interes za mistično i čežnja za novim začaranjem svijeta" (Guillard, 1988., 119) zapravo izraz razočaranja u neuspjeh racionalističke paradigme i materijalističke ideologije protekloga razdoblja. Dakle, povratak svetomu sam po sebi nije više toliki novum koliko je to činjenica da je kod Franjevačke mladeži ipak riječ o povratku svetoga, odnosno pronalaženju duhovnog u okviru Katoličke crkve, što se na prvi pogled čini paradoksalnim. Prema rezultatima istraživanju o religioznom identitetu zagrebačkih adolescenata, V. Mandarić zaključuje da se adolescenti općenito sve više udaljuju od institucionalne (crkvene) religioznosti: njihova religioznost postaje fragmentirana s prepoznatljivim tragovima subjektivizma, pluralizma, indiferentizma te uz elemente sinkretizma (Mandarić, 2000., 317). Upravo do sličnih zaključaka dolaze Tomić-Koludrović i Leburic (2001.) u svom istraživanju o životu mladih općenito.⁷ Polazeći od koncepta životnih stilova⁸ kao novije teorije o kulturi mladih u postindustrijskim društvima, autorice su željele istražiti koliko je i u Hrvatskoj prisutan novi model kulture mladih, ne više kao kolektivne i homogene supkulture ili kontrakulture koja se nužno suprotstavlja dominantnoj kulturi, nego kao kulture mladih kao stila ponašanja, odijevanja i preferiranja određene glazbe. Njihovi su rezultati, između ostalog, pokazali da kod mladih postoji težnja za individualizacijom i sociokulturnim pluralizmom bez prethodne homogenizacije. Čak 43% ispitanika izjavilo je da su sami kreirali svoj pogled na svijet, a tek 20,7% ih kao najutjecajnije faktore navodi roditelje. Prema tipu orijentacije životnih stilova,⁹ ni je-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

dan stil nije "čist", nego se najčešće javlja u kombinaciji. Orijentacija koja prevladava u analiziranoj strukturi jest hedonistička, a podrazumijevala je sljedeće indikatore: "izdvajanje iz mase, važnost vlastita izgleda, važnost materijalnoga blagostanja, preferencija luksuza, komunikativnost i poduzetnost, zadovoljstvo zanimanjem, važnost vršnjaka te dobar odnos s roditeljima" (Tomić-Koludrović, Leburic, 2001., 119).

Prema navedenom, moglo bi se poći od teze da su sociokulturni pluralizam, individualizam i subjektivizam te fragmentizam u kulturi mladih postmoderne postali temeljni okvir od kojega danas mladi u zapadnim društvima općenito polaze u potragu za identitetom, smislom i životnom filozofijom. Za razliku od "kulture mladih moderne", koju obilježava vjera u napredak, "kulturu mladih postmoderne" obilježava skepticizam, gubljenje iluzija u napredak i utopija. Naime, kultura mladih postmoderne na neki je način "žrtva realizma". Mladi očito više ne prihvaćaju samo one tradicionalne kulturalne ili čak supkulturalne koncepte koji im se nameću socijalizacijom (tradicionalne religijske institucije, obitelj), nego žele sami istraživati razne obrasce i opredjeljivati se po slobodnoj volji za one sadržaje i vrijednosti koje su iskustveno proživjeli i čiji ih plodovi zadovoljavaju u svakodnevnom životu i na temelju kojih izgrađuju fragmentivni vlastiti identitet (Instrumentum laboris, 2000., 7-9). Stoga, ključno pitanje u ovom slučaju može biti sljedeće: je li ovdje riječ o nekoj devijaciji ili atavizmu, ili je program što ga nudi jedna takva zajednica mladih vjernika, odnosno Franjevačka mladež, sasvim legitiman stil života u svijetu kulturalnoga i religijskoga pluralizma?

Jedno istraživanje o strukturi i motivaciji članova Katoličke udruge mladih Istre krajem 90-ih (Peračković, 2001.) pokazalo je da su članovi samostalno odabrali takav sadržaj i integrirali ga u svoj postojeći stil života, odbacivši neke dotadašnje vrijednosti koje ih nisu ispunjavale i prihativši neke nove koje im je ta zajednica ponudila. Pokazalo se također da su mladi između niza vrijednosnih orijentacija i stilova života, koji su im danas ponuđeni na tržištu vrijednosti (što je na neki način posebno izraženo u Istri kao njezina specifična kulturalna raznolikost i heterogenost), odabrali da budu članovi zajednice mladih vjernika laika u okružju Katoličke crkve. Međutim, oni ne žele biti tek pasivni promatrači i tradicionalni vjernici, nego su došli u tu udruhu jer su motivirani "za angažman u stvaranju pozitivnoga mentaliteta u društvu, u promicanju kulture dijaloga i ljubavi u svijetu i po uzoru na prvu kršćansku zajednicu, žele preuzeti više odgovornosti u Crkvi kroz zajedništvo, pomaganje i bogoštovlje" (Peračković, 2001., 136). Možda bi ovakvom sadržaju bio najbližiji socijalno svjesni stil prema tipologiji koju navode Tomić-Koludrović i Leburic, što uključuje identitet predvodništva, obiteljsku ori-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

jentaciju te komunikaciju kao temelj slobodnog vremena (Tomić-Koludrović, Leburić, 2001., 11).

Imajući na umu koncept životnih stilova kao mogući teorijski pristup koji odgovara upravo toj dobnoj skupini, u ovom se radu ujedno želi razmotriti pitanje može li se i na koji način program i aktivnosti duhovne zajednice mladih koji ostaju u okviru Katoličke crkve integrirati u taj model ili treba tražiti neku drugu teoriju koja bi objasnila potrebu mladih za zajednicom s takvim sadržajem. U tom se smjeru postavljaju ciljevi i hipoteze za ovo istraživanje. No prije toga valja prikazati povijesni korijen i osnovna obilježja toga pokreta.

POVIJESNI KORIJENI I GLAVNA OBILJEŽJA FRANJEVAČKE MLADEŽI

Bez obzira na činjenicu da je pokret Franjevačke mladeži (Frama) po svom nastanku i djelovanju nesumnjivo suvremeni i (post)moderni crkveni pokret, može se reći da izvor i temeljna obilježja njegova djelovanja počinju zapravo još na početku 13. stoljeća. U literaturi o sv. Franji Asiškome opisuju se događaj iz 1213. godine kada je propovijedao u selu Canari pokraj Asiza. Dogodilo se, kako to opisuje Le Monier: "...po dovršenom govoru svi, muško i žensko, staro i mlado, padoše mu pred noge moleći plačnim glasom neka ih primi pod svoju zastavu!" (Le Monier, L. 1919., 3). Sv. Franjo im je tada odgovorio da ostanu na svom mjestu, obećavši da će osnovati novu i veliku "zadrugu" za žene i muškarce koji će živjeti u svijetu, ali po uzoru na braću redovnike i redovnice. Upravo taj događaj povjesničari bilježe kao početak Franjevačkog svjetovnog reda (FSR). Prvo pravilo napisao je sam sv. Franjo 1221. godine, a odobrio ga je papa Nikola IV. 1289. godine. Ono je vrijedilo sve do novoga pravila, što ga je odobrio papa Lav XIII. 1883. godine. Obnovljeno pravilo 1978. odobrava Pavao VI. Prema tome, franjevački laikat ima skoro osam stoljeća kontinuiteta i ono što je možda njegovo najbitnije obilježje jest povezanost i sličnost s redovnicima prvoga franjevačkog reda, što se osobito očituje u davanju zavjeta poslušnosti, siromaštva i čistoće prilikom pristupanja u red (Linić, ur., 1990.). Jedina je razlika u tome što su ostali živjeti kao laici u svojim svjetovnim zanimanjima, a svoj kršćanski poziv ostvarivali su ponajprije u braku.

Upravo je taj povijesni kontinuitet franjevačkoga laikata temeljni okvir u kojem je i nastala ideja okupljanja mladih potkraj 20. stoljeća kroz pokret koji bi objedinjavao raznolikost karizme sv. Franje te pomirivao napetosti između mladenačkih težnji i prihvaćanja jednoga životnog stila prema načelima Evandjelja. Stoga se može reći da je Franjevačka mladež nastala prije svega na baštini Franjevačkog svjetovnog reda, s ciljem da kroz zajedničku formaciju žive iskustvo kršćanskoga života u svjetlu poruke sv. Franje (Jagodić, ur. 1996., 17). Pokret je nastao u Italiji 70-ih godina pod nazivom *Gioventù* □

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

Francescana (GIFRA) i proširio se po svim kontinentima u zemljama u kojima djeluju franjevci. Kao službeni početak rada u Hrvatskoj navodi se 14. prosinca 1992., kada nastaje i nacrt Statuta Franjevačke mladeži. U njemu se pokret definira kao *bratstvo mladih koji se osjećaju pozvanima od Duha Svetoga živjeti Evanđelje po primjeru sv. Franje Asiškoga u franjevačkoj obitelji*.¹⁰ Osim zajedničkih tjednih susreta, na kojima se obrađuje tema prema programu, odlazaka na izlete i hodočašća,¹¹ članovi Frame angažirani su i u karitativnim djelatnostima: skupljaju pomoć potrebitima i posjećuju domove za starije i nemoćne ili za napuštenu djecu. Ukratko, može se reći da Frame na neki način objedinjuje sva važna obilježja karizme sv. Franje: jednostavnost evanđeoskoga življenja, pokoru, radost slavljenja života molitvom i pjesmom, ekumensku širinu, ekološku svijest te jasan identitet pripadnosti Katoličkoj crkvi. Treba još spomenuti da njihova formacija ima nekoliko faza: vrijeme pripreme od tri do šest mjeseci, koje završava obredom primanja u Franjevačku mladež, potom slijedi temeljna formacija kroz redovite tjedne susrete, što traje najmanje godinu dana. Tada članovi, ako žele, mogu pristupiti i tzv. obredu obećanja, pri čemu izjavljuju da svoju mladost posvećuju Kristu, živeći njegovo Evanđelje u bratstvu Franjevačke mladeži.¹²

Prema tome, Franjevačka mladež autentičan je postsabor-ski crkveni pokret koji svojim programom formira franjevački laikat, uspješno integrirajući – s jedne strane – izvornu franjevačku tradiciju s programom crkvene reevangelizacije i – s druge strane – izvornu franjevačku tradiciju svjetovnoga življenja – kao poseban životni stil u kontekstu društvenoga i kulturnoga pluralizma postmoderne.

CILJEVI, HIPOTEZE I METODE ISTRAŽIVANJA

Kako je predmet ovoga rada Franjevačka mladež kao zajednica mladih vjernika, glavni ciljevi istraživanja bili su: istražiti sociodemografsku strukturu članova, njihovu motivaciju za pridruživanje, formaciju i vjerničku praksu te dosadašnje iskustvo i "plodove" koji članovi prepoznaju u svakodnevnom životu. Željela se razmotriti i mogućnost primjene koncepta stilova života kao jedne postmoderne teorije koja uključuje i potrebu za duhovnim vrijednostima kod mladih te u tom kontekstu sagledati i dobivene rezultate.

Pošlo se od pretpostavke da su članovi Frame većinom onaj dio mladih kod kojih postoji vjernički kontinuitet i obiteljski utjecaj, tj. tradicionalni okvir koji utječe na njihovu motivaciju da pristupe jednom takvom katoličkom laičkom pokretu. Pretpostavljalo se da je podrijetlo članova uglavnom ruralno, tj. da članovima Frame postaju studenti koji dolaze u Zagreb iz mjesta gdje djeluju franjevci, te da su im roditelji većinom srednjega ili nižega obrazovanja. Također se pretpo-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

stavljalo da kod članova postoje slične aspiracije i vjerničke predispozicije te slična iskustva koja doživljavaju u toj zajednici.

Ova je analiza sastavni dio širega anketnog istraživanja o novim crkvenim pokretima, u čemu su sudjelovali kao nezavisni uzorak i članovi Frame, njih većina iz zajednice na zagrebačkom Kaptolu pri Franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda, te manji broj iz zajednice na Svetom Duhu u Zagrebu pri Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima franjevac konventualaca. Oni su činili prigodni uzorak Frame (N=70) koji je trebao poslužiti prije svega u usporednoj analizi s drugim pokretima uključenim u istraživanje, tako da ovi rezultati ne predstavljaju Framu u cjelini kao pokret, nego prikazuju sliku i specifičnosti jednoga zagrebačkog ogranka. Istraživanje je provedeno metodom ankete ljeti 2000. godine.

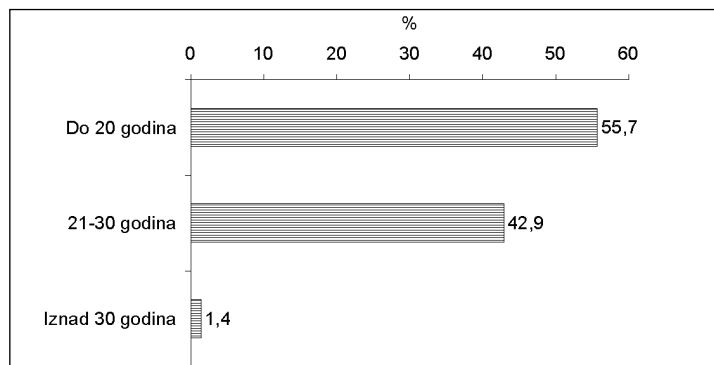
REZULTATI

Iako u Hrvatskoj Frama djeluje od 1992., nema službene evidencije o broju članova na nacionalnoj razini za čitavo razdoblje. Procjenjuje se da ih ima oko 1500 do 2000, uključujući i članove franjevačkih provincija u Bosni i Hercegovini. Kao što je rečeno, većina anketiranih ispitanika pripada Frami na Kaptolu, koja je u sastavu provincije sv. Ćirila i Metoda. U cijeloj provinciji trenutačno ima 380 članova koji su dali obećanje te oko 400 članova simpatizera. U rezultatima prikazanim na slikama uzorak je činilo 70 anketiranih članova (N=70).

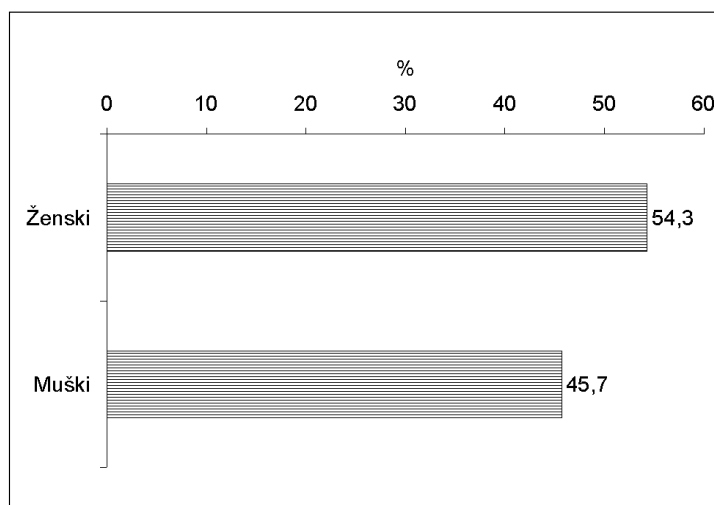
Sociodemografska obilježja

Dostupnih objedinjenih sociodemografskih podataka za čitavu Framu nema ni na nacionalnoj ni na provincijskoj razini. Stoga tek kao primjer mogu poslužiti podaci o aktivnim članovima zajednice u Zagrebu koji su dali obećanja: 56% muškoga je spola, a 44% ženskoga, 63% stariji su od 20 godina, a 29% ih je u skupini do 20 godina. Međutim, u ovaj prigodni uzorak ušli su i simpatizeri bez obećanja, tako da je na Slici 1 prikazana dobna struktura ispitanika iz uzorka, a na Slici 2 struktura prema spolu.

➔ SLIKA 1
Dobna struktura
ispitanika

➔ SLIKA 2
 Struktura ispitanika
 prema spolu

Treba napomenuti da u zajednicama vjernika inače redovito prevladavaju žene (prema nekim procjenama čine oko 70%), tako da je jedna od važnih specifičnosti Frame podjednaka zastupljenost obaju spolova. Osim u Zagrebu, gdje prevladavaju mladi studentske dobi, po drugim mjestima provincije prevladavaju srednjoškolci, a stariji uglavnom postaju animatori.

Iako se pretpostavljalo da kod anketiranih članova zagrebačke framaške zajednice prevladava ruralno podrijetlo, ta se hipoteza nije pokazala točnom: 98% rođeno ih je u gradu, gdje ih je 90% provelo i djetinjstvo. Nije se pokazala točnom ni pretpostavka o dominantnom nižem obrazovnom statusu roditelja ispitanika. U Tablici 1 prikazan je stupanj obrazovanja obaju roditelja te samih ispitanika, gdje se očituje značajan udio više i visoke stručne spreme kod 17% ispitanika te čak 38,6% kod ispitanikovih očeva i 37% kod majki.

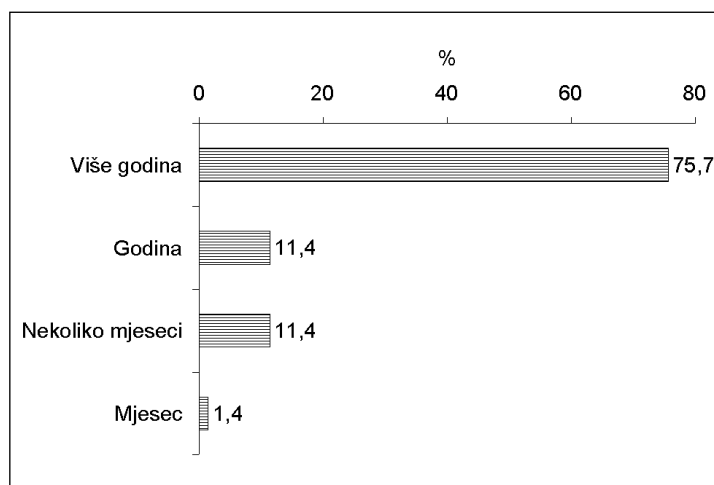
➔ TABLICA 1
 Stupanj obrazovanja
 ispitanika i roditelja

Stupanj obrazovanja (%)	Ispitanik	Otac	Majka
Nezavršena i završena osnovna škola	16,9	2,9	12,9
Srednja škola	66,2	52,9	48,6
Viša škola	6,2	15,7	11,4
Fakultet ili akademija	10,8	22,9	25,7
Magisterij i doktorat	-	5,7	1,4

Na Slici 3 još je prikazan podatak o vremenu otkako su postali članovi Frame. Višegodišnja pripadnost kod većine (76%) upućuje na to da su njihove odluke o ulasku u tu zajednicu promišljene i stabilne, jer su odlučili ostati duže vrijeme, a to pokazuje da su pronašli zadovoljenje svojih religioznih potreba i ispunjenje traženoga smisla života u pluralističkoj društveno-kulturnoj ponudi u suvremenom društvu.

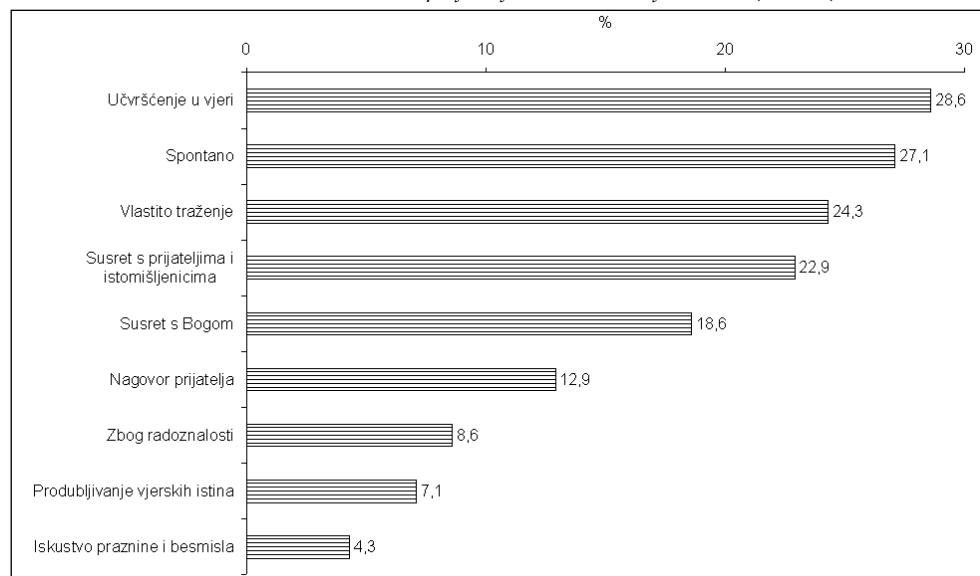

➔ SLIKA 3
 Razdoblje pripadnosti
 Frami

Motivacija i djelovanje

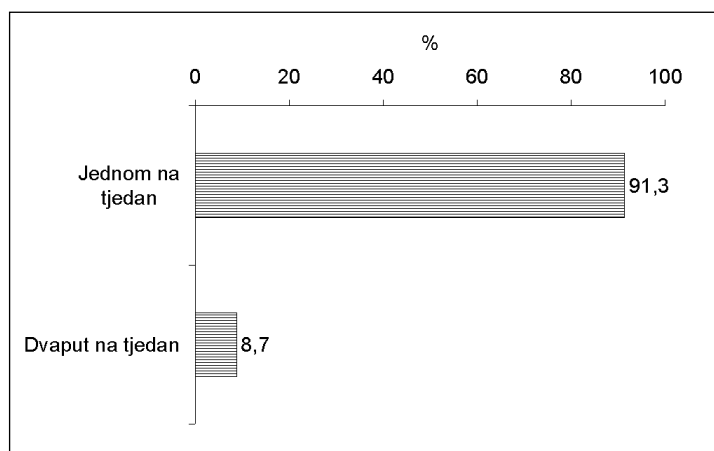
Razlozi za dolazak i učlanjenje u Framu (Slika 4) mogu se podijeliti na tri skupine: potreba za duhovnim sadržajima, potraga za životnim smislom te socijalne potrebe. Najčešći su odgovori *učvršćenje u vjeri* (28,6%), zatim odgovor *spontano* (27,1%) – pri čemu su ispitanici podrazumijevali da su 'došli i ostali' bez jasne namjere i svrhe, potom *vlastito traženje* (24,3%) te *želja za susretom s prijateljima i istomišljenicima* (22,9%).

➔ SLIKA 4
 Razlozi uključivanja
 u Framu

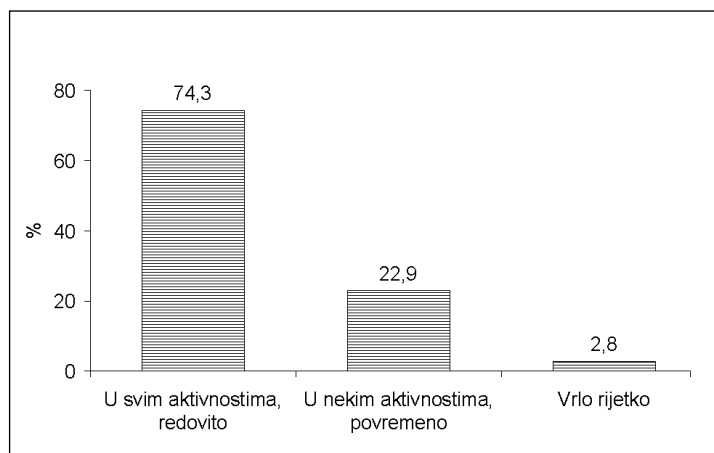
Na pitanje o učestalosti susreta članova (Slika 5) odgovori pokazuju kako većina ispitanika sudjeluje jednom na tjedan na susretima Frame (91,7%), a ostali dvaput na tjedan (8,7%). To su većinom animatori ili stariji članovi koji su aktivni u vođenju susreta.

➔ SLIKA 5
Susreti članova
Franjevačke mladeži

U vezi sa sudjelovanjem u aktivnostima (Slika 6), čak 74,3% ispitanika sudjeluje u svim aktivnostima redovito, a 23% povremeno, ponajprije zato što su sami susreti koncipirani po principu radionica u manjim grupama, gdje se obrađuje zadana tema, tako da svaki član aktivno sudjeluje.

➔ SLIKA 6
Sudjelovanje u
aktivnostima
Franjevačke mladeži

Atmosfera na susretima (Slika 7), po ocjeni ispitanika, ponajprije je prijateljska (65,7%), ali istodobno na sastancima prevladava i bratsko-sestrinski duh (57,1). Manje je izraženo molitveno i apostolsko ozračje (25,7%), a 15,7% ispitanika ocjenjuje da se samo neki članovi Frame ističu, dok su ostali zapostavljeni. Ispitanici su mogli navesti do dva odgovora.

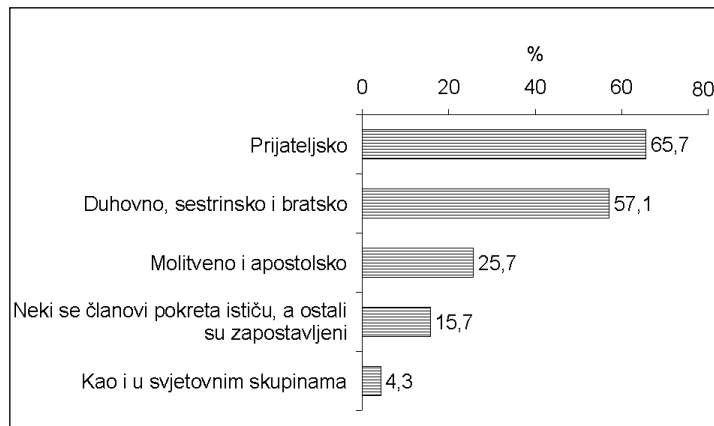
Na pitanje *Što je po Vašem mišljenju dominantno obilježje pokreta* (Slika 8), najčešći je odgovor bio *pomoći ljudima da dođu do osobnog susreta s Bogom* (63,8%), što govori da članovi Frame ističu osobno religiozno iskustvo i svoje poslanje ponajprije vide u usmjerenosti prema drugima, tj. u evangelizaciji. Na drugom mjestu kao dio vlastita identiteta jest izgradnja međusobnoga zajedništva (39%), a potom i izgradnja zajednice vjer-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
 GOD. 14 (2005),
 BR. 1-2 (75-76),
 STR. 47-69

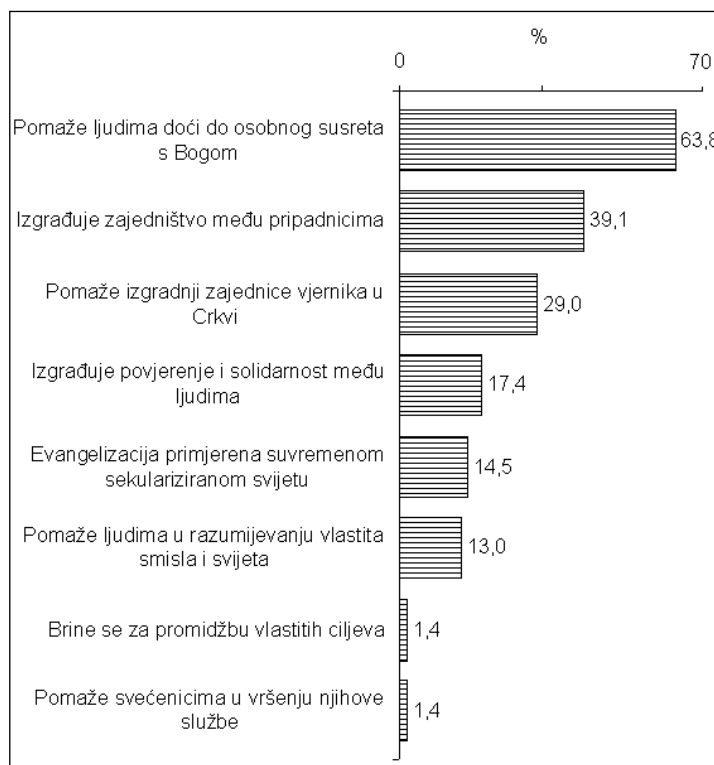
PERAČKOVIĆ, K.,
 MIHALJEVIĆ, V.:
 ANALIZA STRUKTURE...

➔ SLIKA 7
 Prevladavajuće ozračje
 na susretima
 Franjevačke mladeži

nika unutar Crkve (29%). Ispitanici su mogli navesti do dva odgovora.

➔ SLIKA 8
 Dominantno obilježje
 Frame

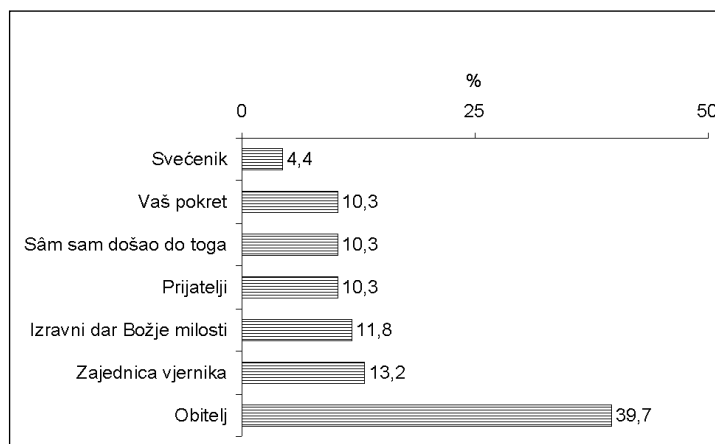

Formacija i vjerna praksa

Na pitanje o čimbenicima koji su utjecali na formaciju vjerničkoga stava (Slika 9), suprotno očekivanjima, pokazalo se kako je tek 39,7% ispitanika steklo temeljnu vjerničku formaciju u obitelji, a pod utjecajem sekundarnih grupa vjernički je

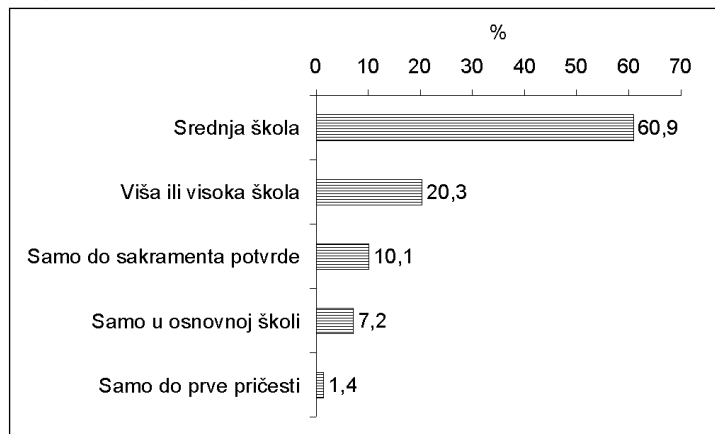
stav steklo njih 33,8%, i to u zajednici vjernika 13,2%, preko prijatelja 10,3%, a u samoj Frami 10,3%. Da je njihova formacija izravni dar Božje milosti, drži 11,8% ispitanika, a 10,3% samo je došlo do svoga stava. Iznenadujuće, najmanji udio (4%) taj utjecaj pripisuje svećeniku.

➔ SLIKA 9
 Tko je utjecao na formiranje vjerničkoga stava članova Frame?

Na pitanje o pohađanju vjeronauka (Slika 10), najviše ga je pohađalo kontinuirano: 61% do kraja srednje škole, a 20,3% i na fakultetu; 10,1% pohađalo ga je samo do sakramenta potvrde, 7,2% samo u osnovnoj školi, a 1,4 do prve pričesti. Iz ovoga se vidi da kod većine članova Frame postoji kontinuitet u vjerničkoj formaciji.

➔ SLIKA 10
 Pohađanje vjeronauka članova Frame

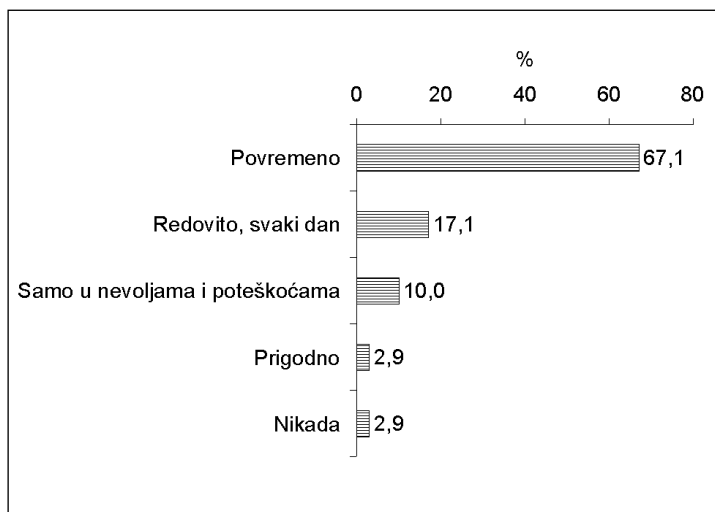
Bibliju većina članova Frame (67%) čita povremeno, a redovito svaki dan njih 17%. Samo u nevoljama i poteškoćama čita ih 10% (Slika 11).

Svakodnevnu molitvu prakticira 81,4%, a povremeno 17% (Slika 12). Na misu odlazi redovito nedjeljom i blagdanom 80%, a 20% odlazi ih svakodnevno (Slika 13). Većina (68,6%) na misu odlazi iz osobnog uvjerenja, a 28,6% zato što smatraju da je to Božja i crkvena zapovijed (Slika 14).

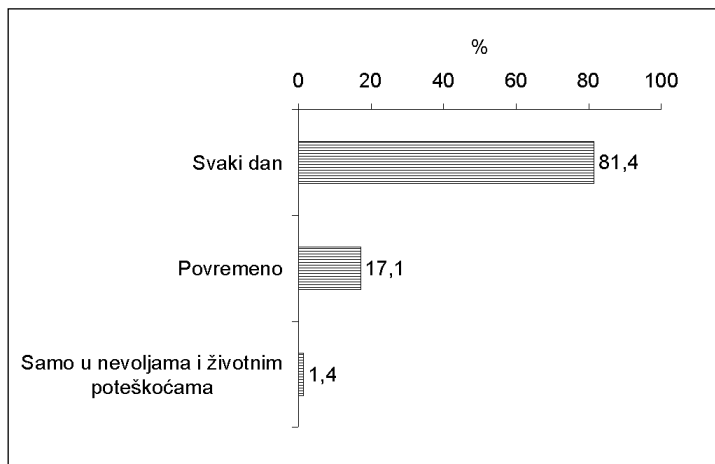
DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

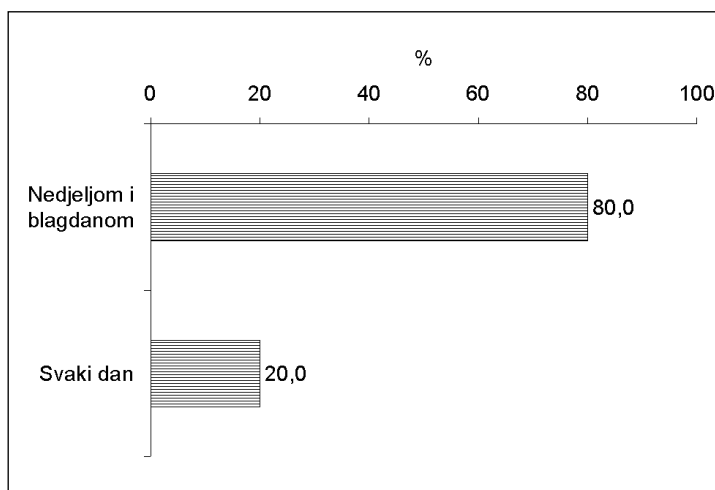
➔ SLIKA 11
Intenzitet čitanja Biblije
kod članova Frame

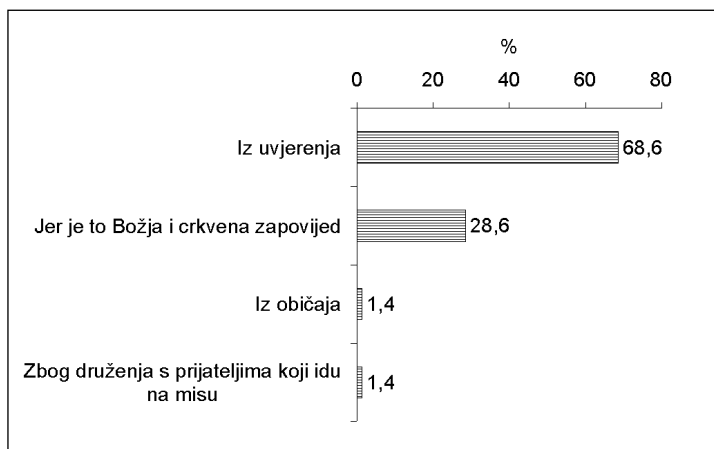
➔ SLIKA 12
Učestalost molitve
kod pripadnika
Franjevačke mladeži

➔ SLIKA 13
Pohađanje mise

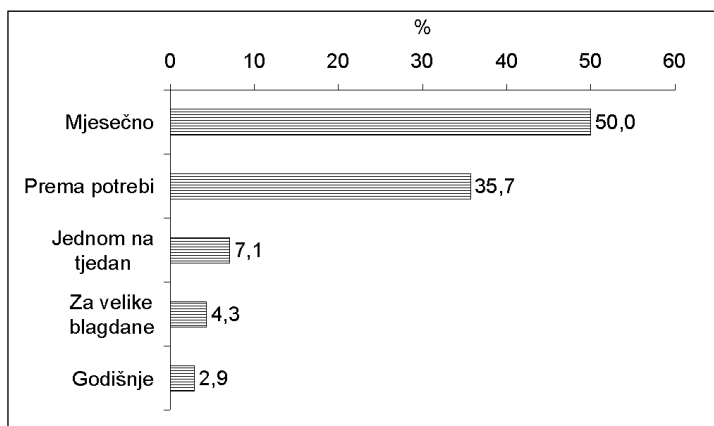

➔ SLIKA 14
 Razlozi odlaska na misu

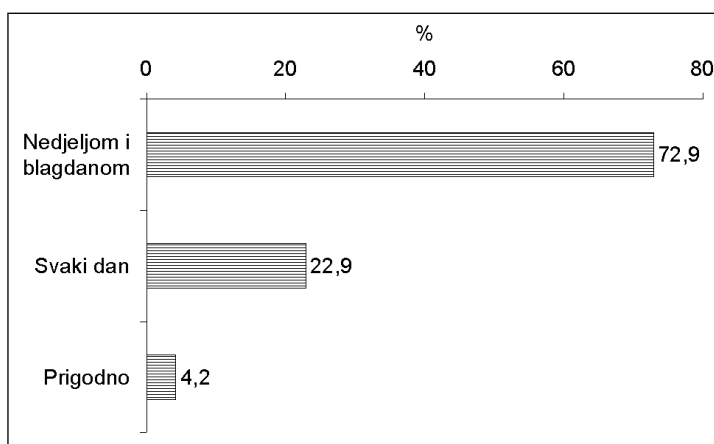

Što se tiče sakramentalnoga života, polovica ispitanih navela je da na ispovijed odlazi jednom na mjesec, 35,7% navelo je prema potrebi, a 7% ih odlazi jednom na tjedan (Slika 15). Svetoj pričesti 73% pristupa redovito nedjeljom i blagdanom, 23% svaki dan, a 4,3% prigodno (Slika 16).

➔ SLIKA 15
 Odlasci na ispovijed

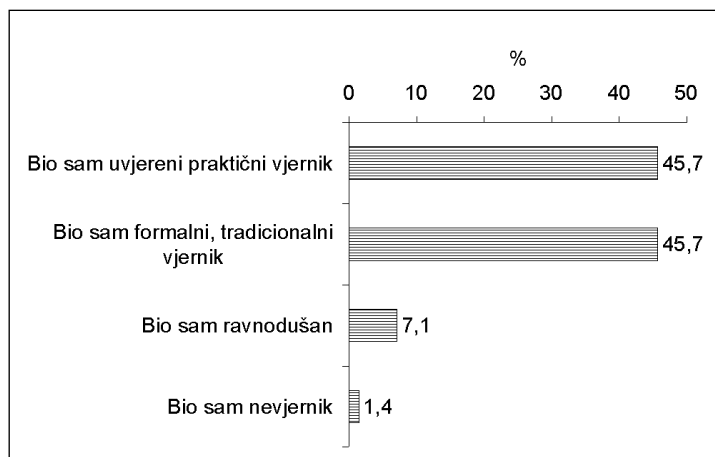
➔ SLIKA 16
 Pristupanje svetoj pričesti

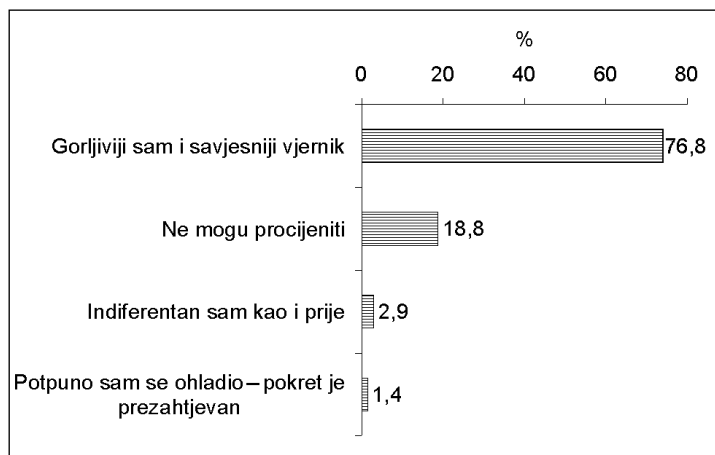
Nova iskustva i plodovi Frame

Prije samoga dolaska u Framu, 46% ispitanika navelo je da su bili samo formalni i tradicionalni vjernici, a isto toliko (46%) bilo ih je uvjerenih, praktičnih vjernika, dok ih je ravnodušnih i nevjernika bilo 8,5% (Slika 17). Međutim, nakon uključenja u Framu, 77% smatra ih da su gorljiviji i savjesniji vjernici, a 18,8% nije moglo procijeniti tu usporedbu (Slika 18).

➔ SLIKA 17
Prijašnje vjerničko iskustvo

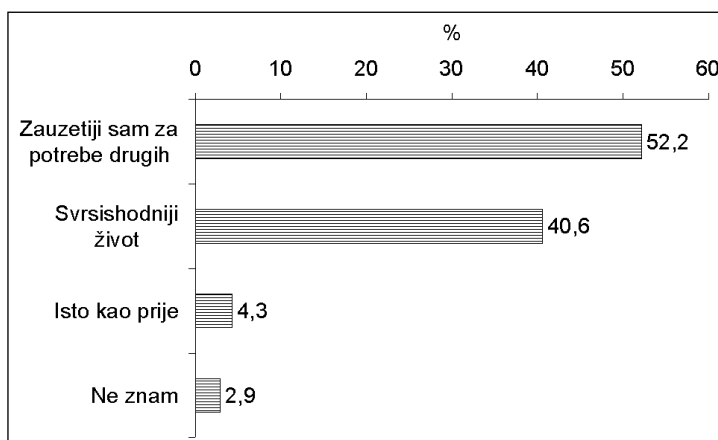

➔ SLIKA 18
Sadašnje vjerničko iskustvo

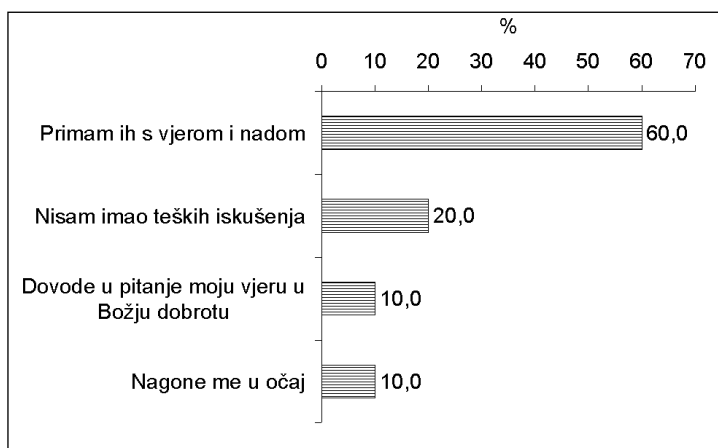

Životna promjena koju članovi Frame najčešće prepoznaju kao jedan od plodova uključenja u pokret jest veća zauzetost za potrebe drugih (52,2%) te svrsishodniji život (40,6%) (Slika 19). Većina ih smatra da neke teške životne situacije sada primaju s vjerom i nadom (60%), no 10% takve situacije nagoni u očaj, a 10% u takvim iskušenjima dovodi u pitanje Božju dobrotu (Slika 20). Također nakon uključenja u Framu 55,7% vjerničko uvjerenje osobno svjedoči životnom praksom, a javno ih 28,6% ispovijeda vlastito vjerničko uvjerenje, dok ih 13% ne govori o svom vjerničkom uvjerenju (Slika 21).

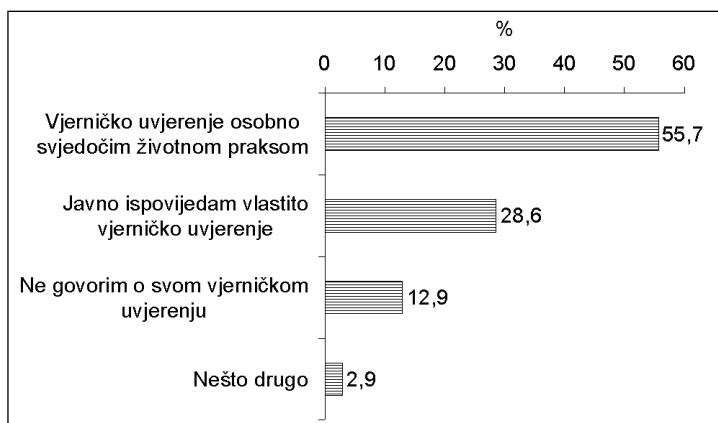
➔ SLIKA 19
 Životna promjena

➔ SLIKA 20
 Odnos prema teškim životnim iskušenjima

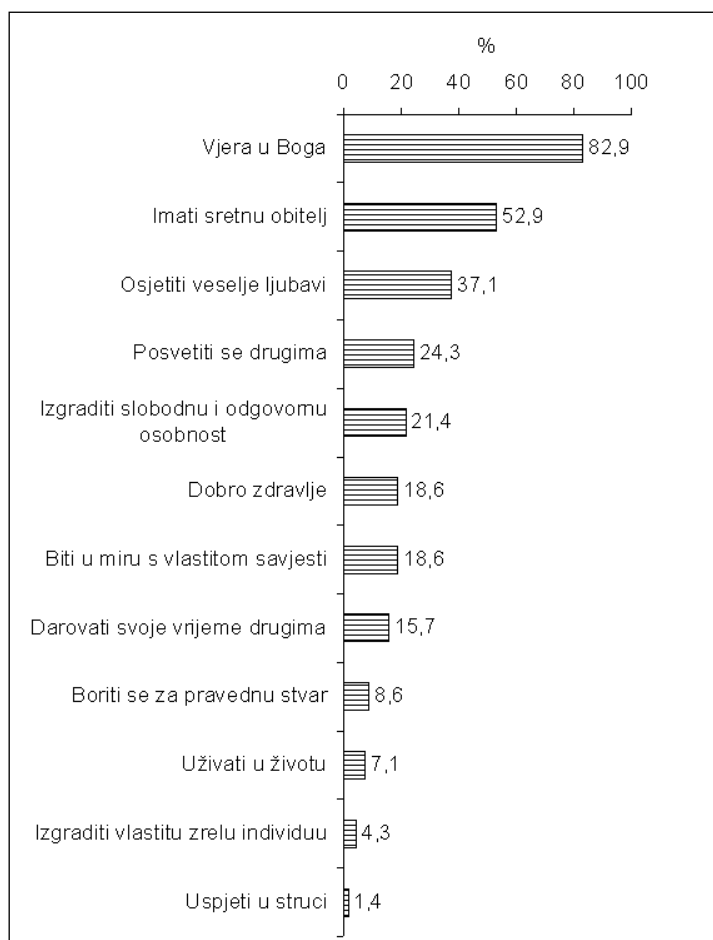
➔ SLIKA 21
 Javno svjedočanstvo vjere

I na kraju, jedno od upadljivih obilježja članova Frame zasigurno je hijerarhija životnih vrijednosti koje najviše cijene. Na prvom im je mjestu vjera (83%), zatim sretna obitelj (53%) te osjetiti veselje ljubavi (37%) i posvetiti se drugima (24,3%) (Slika 22).

SLIKA 22
Životne vrijednosti

ZAKLJUČNI OSVRT

Ukratko, prema navedenim empirijskim pokazateljima, Frama se može definirati kao crkveni pokret mladih vjernika laika u okviru Franjevačkog svjetovnog reda, koji čine podjednako djevojke i mladići najviše do tridesete godine života, koji su članovi pokreta već više godina i žele kroz tu zajednicu u kojoj prevladava prijateljsko i duhovno ozračje učvrstiti vjeru te naći odgovore na smisao života; sastaju se barem jednom na tjedan i većina ih aktivno sudjeluje u svim aktivnostima, a glavna im je zadaća da izgrađivanjem međusobnoga zajedništva, odnosno međusobnoga sestrinstva i bratstva, pomažu ljudima doći do osobnoga susreta s Bogom; na njihov vjerski odgoj nije utjecala samo obitelj nego i vjeronauk koji su kontinuirano pohađali; većina ih Bibliju čita povremeno, iako se mole redovito svaki dan; na misu uglavnom odlaze iz uvjerenja, redovito nedjeljom i blagdanom, pri čemu se i redovito

pričešćuju, a na ispovijed idu barem jednom na mjesec; prije uključivanja u Framu u podjednakom ih je broju bilo praktičnih vjernika kao i onih tek formalnih, no nakon uključivanja većina ih je postala savjesnijim i gorljivijim vjernicima, što se očituje u većoj zauzetosti za potrebe drugih te u odnosu prema teškim životnim iskušenjima koja sada primaju s vjerom i nadom; većina ih javno svjedoči svoju vjeru, i to svakodnevnim životnom praksom, u koju su integrirali temeljne kršćanske vrednote: radosno povjerenje u Boga i ljubav prema drugima.

Polazna hipoteza o dominaciji tradicionalizma i utjecaju ruralnoga podrijetla kao glavnih čimbenika koji utječu na motivaciju mladih pri odabiru ovakva životnog stila nije se pokazala točnom: kod 60% ispitanika obitelj nije imala ključnu ulogu u njihovoj vjerničkoj formaciji. Ne može se prihvatiti ni hipoteza o homogenoj motivaciji za pridruživanje: ne postoji razlog koji je izrazito dominantan, nego ih ima nekoliko podjednako važnih. Ono što se od hipoteza može prihvatiti jesu sadašnja slična iskustva i vjernička praksa nakon uključivanja u Framu. I ovi rezultati pokazuju da je fenomen povratka u Crkvu mladih ljudi koji nisu nužno tradicionalno i obiteljski za nju vezani zasigurno jedan od plodova Drugoga vatikanskog sabora, koji je omogućio Katoličkoj crkvi da se otvori i približi modernom čovjeku, poglavito mladima. Ono što mlade osobito privlači franjevcima jest njihova jednostavnost, otvorenost, neposrednost s ljudima i vrijeme što ga posvećuju radu s mladima. Privlači ih i način na koji im fratri svjedoče kako žive program Evanđelja u svom životu, a to se ponajprije očituje u usmjerenosti na drugog, tj. bližnjeg. Ovdje nije riječ o segmentu populacije mladih koji su rasli pod nekim staklenim zvonom tradicionalnih institucija, već o mladima koji su okusili sve "čari zamamnoga svijeta" te dominaciju jednodimenzionalnoga hedonističkog svjetonazora koji ih tretira tek kao sve veći potrošački segment. Zato i jest zanimljiva njihova spremnost za odbacivanje hedonizma i težnja za pronalaženjem vlastita sociokulturnog identiteta i smisla života u okviru Franjevačke mladeži.

Ono što je također važno istaknuti jest da su susreti članova Frame, kao i općenito susreti postkonzilskih zajednica unutar Katoličke crkve, po svojoj strukturi i sadržaju slični i drugim kršćanskim zajednicama, osobito pentekostalnim. U svom istraživanju o pentekostalnim zajednicama u Zagrebu, Marinović-Bobinac zaključuje da su pentekostalne zajednice atraktivne za urbanu populaciju zbog specifičnoga sustava komunikacije čovjeka i Boga, koji se manifestira kroz osobno duhovno iskustvo, unutarnju duhovnu obnovu, iscjeliteljski dodir, ekstatični dodir i kretanje, osobna svjedočenja, glazbu i atmosferu sudjelovanja (Marinović-Bobinac, 1999., 423), što

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

je sve u sličnom obliku prisutno i na susretima Frame. No jedina – ali ključna – razlika između pentekostalnih zajednica i Frame, kao i drugih eklezijalnih pokreta, jest crkvenost potonjih: osim susreta koji su po nekim elementima vrlo slični, članovi Frame su praktični vjernici kod kojih su crkvena liturgija i sakramenti neupitni temelj njihova katoličanstva.

Prema navedenom, ovaj prikaz Frame može poslužiti prije kao primjer postmodernoga katoličanstva (ako je taj pojam uopće teorijski održiv) nego kao pokazatelj retradicionalizacije ili čak protumodernizacije. Uz pridjev *katoličko* nerijetko se još uvijek podrazumijeva isključivo etiketa tradicionalnog, zastarjelog, gotovo primitivnog i arhaičnog, nešto čemu nema mjesta u postmodernim društvima jer je po svojoj strukturi i sadržaju predmodernog, nešto što je vezano uz selo i stariju populaciju pa sve do identiteta političke desnice. I-pak, neka istraživanja pokazuju da je tzv. retradicionalizacija fenomen tipično vezan uz gradove, zato što ponajprije urbani čovjek "mora rješavati problem identiteta kao i međuljudskih odnosa, koje Simmel naziva "blaziranima", depersonaliziranim i indiferentnima, pa se upravo zato i otvara prostor za revitalizaciju ritualnih praksi" (Mišetić, 2001., 199). Razmatrajući problem postmoderne politike kod C. Spretnaka, Tomić-Koludrović iznosi jednu zanimljivu definiciju postmodernoga referentnog okvira koji čine: "ekološka mudrost, participativna demokracija, personalna i socijalna odgovornost, nenasilnost, decentralizacija, ekonomija zasnovana na lokalnoj zajednici, postpatrijarhalne vrijednosti, poštivanje različitosti, globalna odgovornost i usmjerenost na budućnost" (Tomić-Koludrović, 1999., 21), a to je gotovo u cjelini integrirano i u program Frame pod sličnim nazivima.

U tom je smislu sv. Franjo zaista bio, da tako kažemo, "navjestitelj postmoderne iz 13. stoljeća" po svojoj ekološkoj svijesti (papa Ivan Pavao II. proglasio ga je svecem zaštitnikom ekologije), humanizmu, osjetljivosti na siromaštvo i aktivnoj pomoći za siromašne, suosjećanju i skrbi za bolesnike (osobito gubavce), ljubavi prema svemu stvorenom, a nadalje u predanju svoga života za druge življenjem Evanđelja. Stoga franjevaštvo, iako nastalo kao svojevrсна unutarcrkvena reformacija još u 13. st., baš danas u takvom postmodernom okružju postaje prepoznatljiv i privlačan put povratka kršćanskim vrijednostima i kao takvo je možda najefikasniji primjer reevangelizacije sekulariziranoga društva. U tom smislu može se razmatrati teza o Franjevačkoj mladeži kao primjeru postmodernoga katoličanstva, jer ne dovodi u pitanje temelje crkvenoga poslanja, nego ih, naprotiv, povezuje s navedenim društvenim i kulturnim postmodernim vrijednostima mladih. Zbog toga je razumljivo zašto je lik sv. Franje ponovno postao privlačan uzor mladima u 21. stoljeću.

¹ Tomić-Koludrović i Leburić u svojoj knjizi *Skeptična generacija – Životni stilovi mladih u Hrvatskoj*, konstatiraju da religioznost nije mrtva, već mladi gube vezu s Crkvom dok su istodobno u potrazi za duhovnim i religijskim smislom, što pogoduje širenju raznih vjerskih sekti (Tomić-Koludrović, Leburić, 2001., 27).

² Životopisci sv. Franje Asiškog navode da je Franjo prilikom molitve u ruševnoj crkvi sv. Damjana pokraj Asiza čuo glas koji mu je rekao: "Ne vidiš li, Franjo, da mi se ruši kuća? Zato pođi i popravi je!" (Šojat, ur., 1982.). Stoga se sv. Franjo Asiški u povijesti Katoličke crkve i smatra jednim od prvih reformatora koji se nije izdvojio, nego je Crkvu "popravljao mijenjajući samog sebe".

³ F. Tönnies kao teoretičar zajednice definira duhovnu zajednicu kao onu u kojoj članovi nisu povezani krvno ni mjestom, već "zajedničkim mentalnim životom kroz zajedničko su-djelovanje u istom pravcu i istom smislu" (Tönnies, 1969., 187).

⁴ Prema psihološkom rječniku, adolescencija ili mladenaštvo je dob čovjekova psihičkoga i tjelesnoga razvoja koja nastupa nakon završenoga puberteta (oko petnaeste godine) i traje do početka zrelosti (u ranim dvadesetim godinama života). Adolescenti su već postigli spolnu zrelost i tjelesnu razvijenost, međutim još se razvijaju emocionalno i intelektualno te još uvijek stječu profesionalna znanja i vještine (Petz, ur., 1992., 3).

⁵ Prema klasifikaciji u literaturi iz razvojne psihologije, mlađa zrela dob (*early adulthood*) definira se kao period između 18. i 30. godine života, koji započinje završetkom školovanja, dobivanjem stalnoga zaposlenja i sklapanjem braka (Vander Zenden, 1993.).

⁶ O fenomenu urbane retradicionalizacije u Hrvatskoj nakon 1990. istraživanje je provela A. Mišetić, pri čemu je ponudila tipologiju socijalnih funkcija rituala u suvremenim gradskim uvjetima. To su: funkcija potvrde i obnove identiteta, instituiranje i potvrda legitimnosti, integracijska funkcija rituala, tj. obnova solidarnosti, mobilizacijska funkcija te terapijska funkcija (Mišetić, 2001.).

⁷ Potkraj devedesetih Tomić-Koludrović i Leburić provele su istraživanje primjenom metode strukturiranog intervjua sa 1283 mladih, koji čine proporcionalni, slučajni reprezentativni uzorak mladih u Dalmaciji u dobi od 17 do 30 godina.

⁸ Navedene autorice definirale su životne stilove kao fenomene više složenosti: riječ je o individualnim učincima oblikovanja (na mikro-razini) u okviru specifičnih mogućnosti biranja i prisila (srednje razine), kao i ukupne društvene razine i iskustva (makrorazina), odnosno o modelima organizacije svakodnevnice u okviru određenih životnih situacija (Tomić-Koludrović, Leburić, 2001., 63).

⁹ Hipotetska tipologija životnih stilova mladih prema orijentacijama bila je ovakva: obiteljski orijentirani, muški orijentirani, konvencionalni, hedonistički orijentirani, subjektivno, razumno-skeptični, ovisno orijentirani i odbojno orijentirani (Tomić-Koludrović, Leburić, 2001., 139).

¹⁰ Prilikom redovite mjesečne skupštine Franjevačkog svjetovnog reda, koja se održava u crkvi sv. Franje u Zagrebu, Kaptol 9 (gdje je i sre-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

dište Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda), izneseni su planovi i program rada Frame. Tijekom godina razrađen je i poseban *Odgojno-pastoralni projekt Franjevačke mladeži*, u kojem je detaljno razrađen program rada s mladima sa sadržajem po etapama (Jagodić, ur., 1997.).

¹¹ Frama je osobito prepoznatljiva po svojim hodočašćima, tzv. hodovima – tj. sedmodnevnim pješačenjima svake godine od 25. srpnja do 2. kolovoza po raznim krajevima Hrvatske, u kojima su doživljavali, kako sami svjedoče, iskustvo istinskoga zajedništva u teškim i napornim uvjetima. Na kraju svakoga hoda odlazili bi u Asiz, kolijevku franjevaštva (Jagodić, ur., 1996., 53).

¹² Cjelovit tekst nalazi se u *Obredu obećanja Franjevačke mladeži*, iz knjige "Odgojno-pastoralni projekt Franjevačke mladeži" (Jagodić, 1997.).

LITERATURA

Esser, K. (1983.), *Početak i sorha Franjevačkog reda*, Zbornik Kačić, Split.
Fonti Francescane (1986.), *Editrice francescane*, Assisi.

Gaillard, F. (1988.), *Novo začaravanje svijeta*. U: G. Flego, I. Kuvačić (ur.), *Postmoderna – Nova epoha ili zabluda*, Zagreb, Naprijed.

Grubišić, I., Zrinščak, S. (ur.) (1999.), *Religija i integracija*, Zagreb Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar".

Instrumentum laboris "In Verbo Tuo" (2000.), *Congresso internazionale per gli animatori OFM della pastorale vocazionale*, Assisi – S. Maria angelorum 7-29. Octobris, Roma.

Jagodić, I. (1993.), *Franjevačka mladež*, Diplomski rad, Zagreb, Katolički bogoslovni fakultet.

Jagodić, I. (ur.) (1996.), *Tragovi*, Zagreb, Frama.

Jagodić, I. (ur.) (1997.), *Odgojno pastoralni projekt Franjevačke mladeži*, Zagreb, Nacionalna središnjica Frame.

Jagodić, I. (ur.) (1998.), *Animator – tko je to?* Zagreb, Frama.

Labus, M. (ur.) (2000.), *Religijske promjene i vrijednosti u hrvatskom društvu*, *Sociologija sela*, 38 (1-2).

Le Monier, L. (1919.), *Povijest sv. Franje Asiškog – II dio*, Zagreb, Narodna knjižara.

Linić, Z. (ur.) (1990.), *Pravilo Franjevačkog svjetovnog reda*, Zagreb, Nacionalno vijeće FSR-a.

Mandarić, V. B. (2000.), *Religiozni identitet zagrebačkih adolescenata*, Zagreb, Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar".

Marinović Bobinac, A. (1999.), *Urbanost pentekostalnih zajednica: socio-demografska obilježja zagrebačkih pentekostalaca*, *Sociologija sela*, 37 (4): 407-427.

Mišetić, A. (2001.), *Gradski rituali: Sociološki aspekti retraditionalizacije socijalnog života u hrvatskim gradovima nakon 1990.*, Doktorska disertacija, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Peračković, K. (2001.), *Portret Katoličke udruge mladih Istre – struktura, motivi i iskustva članova*, *Društvena istraživanja*, 10 (1-2): 127-138.

Petz, B. (ur.) (1992.), *Psihološki rječnik*, Zagreb, Prosvjeta.

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

Rotzetter, A., Matura, Th. (1984.), *Živjeti Evanđelje s Franjom Asiškim*, Vijeće franjevačkih zajednica, Zagreb.

Šojat, K. (ur.) (1982.), *Legenda trojice drugova*, Zagreb, Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda.

Tomić-Koludrović, I. (1999.), Pojam integracije u suvremenim sociološkim teorijama. U: I. Grubišić, S. Zrinščak (ur.), *Religija i integracija*, Zagreb, Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar".

Tomić-Koludrović, I., Leburic, A. (2001.), *Skeptična generacija – Životni stilovi mladih u Hrvatskoj*, Zagreb, AGM.

Tönnies, F. (1969.), Zajednica i društvo. U: D. Mićunović (ur.), *Teorije o društvu*, Beograd, Vuk Karadžić, str. 184-194.

Vander Zenden, J. W. (1993.), *Human Development*, New York, McGraw-Hill.

Zeman, Z. (1998.), Antinomije moderne: filozofijske i sociološke refleksije. U: I. Rogić, Z. Zeman (ur.), *Privatizacija i modernizacija*, Zagreb, Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", str. 11-34.

Zrinščak, S. (2001.), Ima neka tajna veza: religioznost mladih kao indikator društvenih i religijskih promjena, *Društvena istraživanja*, 10 (1-2): 127-138.

The Analysis of the Structure of Membership and Fundamental Characteristics of the "Franciscan Youth" Movement – An Example of a Postmodern Ecclesiastical Movement

Krešimir PERAČKOVIĆ, Vine MIHALJEVIĆ
Institute of Social Sciences Ivo Pilar, Zagreb

Within the research of new lay ecclesiastical movements in Croatia, conducted during June and July 2001 in the Institute of Social Sciences Ivo Pilar, one of the observed groups that participated was Franciscan Youth (FRAMA). The aim of this paper was to explore the sociodemographic structure of FRAMA's members, their motivation for affiliation, formation and religious practice as well as past experience, and achievements recognised by their members in everyday life. Also presented are the basic characteristics of this movement and its historical continuity and connection with the Franciscan charisma (Fonti francescane, 1993; K. Esser, 1983; A. Rotzetter, Th. Matura, 1984). In the context of the research results obtained, the author also considered the possibility of application of the concept of lifestyles as one of the postmodern theories including the need for togetherness and spiritual values in young people. In short, the results indicate that FRAMA is an ecclesiastical community of lay

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 14 (2005),
BR. 1-2 (75-76),
STR. 47-69

PERAČKOVIĆ, K.,
MIHALJEVIĆ, V.:
ANALIZA STRUKTURE...

youth within the framework of the Catholic Church connected to the Franciscan order in which members of both genders equally, aged 14 to 30, have found their place. Apart from regular participation in liturgical events they meet once a week in an attempt to strengthen their faith together with their friends and through active ecclesiastical and social commitment to help people with their various needs.

Eine Analyse der Mitgliederstruktur sowie Grundmerkmale der Franziskanischen Jugend Das Beispiel einer postmodernen Kirchenbewegung

Krešimir PERAČKOVIĆ, Vine MIHALJEVIĆ
Ivo-Pilar-Institut für Gesellschaftswissenschaften, Zagreb

Im Rahmen einer Untersuchung zur Existenz neuer kirchlicher Laienbewegungen in Kroatien, die im Juni und Juli 2001 im Ivo-Pilar-Institut für Gesellschaftswissenschaften (Zagreb) durchgeführt wurde, war auch die Franziskanische Jugend (kroat. Franjevačka mladež – FRAMA) Gegenstand des Interesses. Die vorliegende Arbeit möchte die soziodemografische Struktur der Mitglieder, ihre Motivation zum Beitritt, ihr Ausbildungsprofil und religiöses Verhalten, ihre bisherige Erfahrung sowie die "Früchte" ermitteln, die sich nach Ansicht der Befragten aus ihrer Mitgliedschaft in der franziskanischen Jugendbewegung im Alltag ergeben. Es werden außerdem die Grundmerkmale dieser Bewegung dargelegt, die geschichtliche Kontinuität ihres Bestehens sowie ihr Zusammenhang mit dem Charisma des Franziskanertums (Fonti francescane, 1993; K. Esser, 1983; A. Rotzetter, T. Matura, 1984). Bei der Erläuterung der Untersuchungsergebnisse ziehen die Autoren die Möglichkeit in Erwägung, das Konzept des Lebensstiles zum Zuge kommen zu lassen – im Sinne einer postmodernen Theorie, in der das Bedürfnis der jungen Generation nach Gemeinsamkeit und geistigen Werten zum Ausdruck kommt. Die Untersuchungsergebnisse zeigen, dass in der an den katholischen Franziskanerorden sich anlehnenden Franziskanischen Jugend junge Frauen und Männer gleichermaßen, genauer: katholische Laien der Altersgruppe der 14- bis 30-Jährigen ihren Platz gefunden haben. Außer der regelmäßigen Teilnahme an liturgischen Veranstaltungen gibt es allwöchentliche Treffen, bei denen man sich gemeinsam mit Freunden im Glauben festigen sowie durch kirchliches und soziales Engagement bedürftigen Menschen helfen will.